

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

DE DIJOURS A DIJOURS

DEMÀ passat dilluns tornan a obrir-se las Cortes. ¿Qué sucehirá? No hem de tardar molt a véureho.

El govern está consentit y té la bruixa a casa. Se parla de l'existència de una conjura, y s' diu que son ánima de la mateixa en Villaverde y en Romero Robledo; aspirant aquest últim a ocupar la presidencia del govern. Si tal succeheix, podrà ben dirse qu' hem arribat al últim redolí de l' auea.

La qüestió Nozaleda será l' motiu de la batalla. La humilitat evangélica del ex-arquebisbe de Manila, se va posant en evidència cada día de una manera mes palpable. L' afany de portar als Tribunals als periódichs qu' ell suposa que l' han injuriat denota qu' es un ministre de Deu, perfectament imbuhit de las doctrinas de Jesucrist.

Però hi ha mes encare. Obligat a renunciar la mitra valenciana, perque está vist que ningú l' vol, lluny de ferho com deuria, de bonas a primeras, donant un exemple de mansuetut y resignació, ha imposat condicions reveladoras de sa superbia. Una d' ellas ha sigut que l' Vaticà aprobes el nomenclator. Una vegada conseguida l' aprobació vaticana s' donará per satisfet y presentarà la renúncia, y se n' anirà a Roma a recullir, en substitució de la mitra, un capelcardenalici. De manera que ja s' avé ab el fracàs; pero vol un ascens. Que li donguin. Tal com van avuy las cosas de la Iglesia, se l' ha guanyat.

La campanya de propaganda monárquica democrática ofereix un aspecte curiós, digne de ser conegut y registrat com un símtoia de las verdaderas inclinacions de l' opinió pública.

Ja no hi valen retóricas, ni perfils oratoris. El poble reb ab fredor y ab hostilitat manifesta als representants de la nova agrupació.

En Canalejas en son viatge a Andalucía y Extremadura está recullint desaires y més desaires. A lo millor de sos discursos, l' auditori aclama a la República y victoreja a n' en Salmerón.

Es una pena que s' obstini en continuar per un camí escabros y sembrat de obstacles, que no pot conduhir sino al més llastimos fracàs. El poble no creu ni ab el sistema monárquich, ni ab l' eficácia de las tentativas de democratizarlo. La democracia espanyola es y será sempre essencialment republicana.

La crisis de treball aménassa de día en día. A Madrid s' han efectuat manifestacions en demanda de pá y de feyna. A Barcelona s' contan per milers els treballadors en vaga. Als que s' hi declaran, com els obrers de la mar, desitjosos de millorar la seva sort, hi ha que agregarhi 'ls que s' hi troban forsoament, per efecte de la paralisació.

Aquests son els fruyts naturals de un régimen desconcertat, y que reduhint tota la seva acció a la mera defensa de las institucions, vé agotant fa temps la vitalitat del país.

Es molt trist que las energías populares hajan de pendre concell de la fam y la miseria!

A Valencia y a Tarragona ha esclatat el disgust públich contra la contribució de consums, el més lladre y odiós de tots els tributs. Las companyias arrendatarias del impost anavan augmentant las sevas exigencias y agravant el seu rigor fins a un extrem intolerable, y l' poble, al últim, ha dit prou y s' ha desbordat.

Tant a l' una ciutat com a l' altra s' han fet lluminarias ab las casetas dels guardas y ab el material dels fieltos. Las botigas han tancat las portas: els ajuntaments han fet causa comú ab els amotinats y ha sortit al carrer la forsa pública a restablir l' ordre.

Per una afortunada excepció no hi ha hagut efusió de sanch humana.

Mentres tant els matuters s' han aprofitat de las circunstancias, introduhint grossas cantitats d' especies subjectas al impost. No per aixó baixará l' preu dels articles. El consumidor seguirá pagantlos cars com sempre. La festa, en últim resultat, s' haurá fet a benefici dels expendedors.

Ja ho sab el poble: si vol fer blanco, ha de apuntar més alt.

PEP BULLANGA

Revista de comissari

ASSÉM revista. Vagin formant els homes de la monarquia restaurada.

Que s' adelantin els que s' troban més prop de l' olla: els que menjan han de ser els primers. A veure, Sr. Maura.

—Presente.

—¿Cóm estém de vintivuyts?

—¿Cóm vol qu' estiguem? Cada día pitjor. Jo m' havia fet algunas ilusions sobre alló de la revolució desde dalt; pero qué s' hi farà! la revolució se m' ha tornat Pare Nozaleda. Confesso que jo n' l' volia; pero me l' han imposat y ara tinc que sostenirho, y, si es precis, caure abraçat ab ell. La veritat es que aquí no hi ha llealtat ni companyerisme. Molts que deurien sostenirme s' entrenen segantme l' herba sota els peus. Aixó es un camp perdut. Es inútil tenir bonas idees: no hi ha sahó pera que germinin. Cada vegada que las sembro se m' tornan gatosas y argelagas.

—Enterats... Ja pot retirarse. Que vingui en Villaverde.

—Aquí m' té.

—¿Y vosté qué pensa, qué s' proposa?

—Ja veurá: en Maura m' ha fet una trastada y jo li juro que no me la portará al molí. ¡Bó soch jo per aguantar certas pererrias! Pero s' ha de confessar que hi ha Providencia. Ara s' troba enfangat fins a la nou del coll: ell s' ho ha volgut, ell s' ho ha trobat... Diu que necessita la meua ajuda; qu' estigui tranquil, ja l' ajudaré, pero a acabarse d' enfonzar... Ull per ull; dent per dent; castanya per castanya...

—¡Magnífich!... Vajin compareixent. A veure: senyor Azcárraga... Sr. Dato...

—A las sevas ordres.

—Hola... ¿Y venen de brasstet?

—Ja veurá, se 'ns ha dit que 'ns preparessim, que de un moment al altre 'ns cridarian a formar situació...

—¡Bonica situació la seva!... ¡Bon cuyro pera posar solas y talóns a unas sabatas! ¡Més esmolat, més gastat, més agrietat que l' que forma la sola y 'ls talóns de las sabatas mateixas!...

—Bé, sí... tot lo que vulgui... Pero fassi l' favor de dirnos: si s' prescindeix de nosaltres ¿de qué farán manégas las institucions?

—Es veritat: l' arca está tota plena de pellingos y pedassots. Els géneros nous posats en els telers del poble, no s' teixeixen per ellas. Son de un gust mas-

sa modern, que no quadra ni ab la seva fesomia, ni ab la seva pell. Si a pesar de tot volguessin usarlos els farian l' efecte de manxulas: els escaldarian... ¡Y quina grillanada, quina frisansa, quina manera de gratar!...

—Tot lo que vulgui; pero com ara no s' tracta de vestir, sino de cubrir...

—Está bé: donchs ja poden cubrirse y retirarse.

—Que ho passi bé.

—¡Salut!... Cridém al últim que falta. ¡Sr. Silvela!...

—Hola, ¿qué m' deya alguna cosa?

—Sí, senyor: adelantis.

—Dispensi: jo no formo. Ja fá temps que vaig compondre que aixó no podia anar ni ab rodas, y vaig retirarme. Considero perdut el plet y renuncio a la defensa.

—Pero vosté bé fá política.

—S' equivoca.

—¿Y la seva ingestió en tots els assumptos? ¿Y la seva presencia en las Cortes? ¿Y 'ls seus consells ara als uns, ara als altres? ¿Aixó no es fer política?

—No, senyor... Lo que faig es divertirme, cultivar el sport de las ensopegadas. ¿Qué s' pensa qu' es poch bonich veure a tota aquesta cáfila de pigmeus presuntuosos, esma-perduts y destarotats, no donant un pas sense tropessar?... ¡Ah, es una delicia! Jo tot m' hi esponjo. Quan veig que a penas se mouhen, topan; que quan un vol caminar, l' altre li fá la trabeta; que quan pretenen caminar, cauhén a un sot, una satisfacció intima invadeix tot el meu sér, sento unas agradables pessigollas per tot el llarch de l' espinada, y aquestas pessigollas sembla que m' diguin:—Ja ho veus, Paco: molt te criticavan quan vares retirarte, y tots avuy te donan la rahó: al cap-devall haurán de seguir tots el teu mateix camí. Som una colla de fracassats, y es més sabi que ningú l' que ho reconeix y ho proclama.

—Conformes. Y vosté més sabi que tots... Sempre ho havia dit—Malaguanyat per ministre!...

Se retira en Silvela tot ufanós, llepantse 'ls bigotis... El piropo que li he dirigit li ha fet l' efecte de un caramello. ¡Pobre home!...

S' ha acabat la revista de la primera secció. Aném a la segona.

Al arribar aquí se m' ocorre un dupte. ¿A qui cridaré primer: a n' en Montero ó a n' en Moret? Fora compromisos: piquem de mans.—Pam, pam!...

¿Qu' es aquesta saragata? Un torbelli d' energúmenos, en revolta confusió, que bregan y s' rebregan pera guanyarse la ventajta y comparéixer primer. En Moret ab el seu Romanones y l' seu Amós Salvador, y en Montero Ríos ab el seu Canalejas y l' seu Puigcerver. No sé si s' haurán figurat que 'ls aplaudian, ó que 'ls cridavan a seure's a taula. Tots volen serhi 'ls primers.

Pero al veure que s' tractava sols de una revista s' han sosegat y han format.

—Vamos a veure, Sr. Montero, com a més vell y com a matador de Meco, vosté será l' primer. ¿Ja está preparat per ocupar el poder?

—Preparadíssim. De gana no n' falta y de ganas de no fer res, tampoch.

—¿Y l' programa?

—¿Vol dir el menú? Ja l' tenim a punt. Quan vaig anar a París, a donar sepultura a las colonias, vaig tenir ocasió de aumentar el meu repertori de fórmulas culinarias ab uns quantos plats de primera. La qüestió social, la qüestió económica, la qüestió política... tot guisat ab salsa d' écrivisses... una bestiola molt roja quan es cuyta, pero que quan es viva, camina cul-arreras. Lo que s' necessita en aquest país pera quedar bé ab tothom, ab la democracia y ab la reacció.

—¿Y vosté, Sr. Canalejas, ja hi está conforme?

—De tota conformitat. Ja li he dit a D. Eugeni: vosté s' encarrega dels plats calents, jo dels gelats. Precisament ara vinch de Catalunya; y deixant apart lo sucehit a Sabadell y a Vilafanca, m' han rebut molt bé. Alló semblava una cámara frigorífica, ó encare millor, una nevera. S' hi poden fer uns bis-

cuits glacés incomparables. Ab els ingredients de la monarquia democrática hi ha medi de combinar uns àpats de primera forsa.

—Está bé; séntinse a terra y esperin sentats. ¿Y vosté, Sr. Moret, ¿qué tal, com ho tenim?

—Aprop de bé. Ara mateix acabo de arribar de Sevilla. ¿Que s' pensa quin entusiasme? Fins m' han xiulat. Un obsequi que jo l' agrabeixo ab tota l' ánima, perque l' xiulet ben analisat es una nota musical, y ab la combinació de las notas musicals se forman las grans obras del art diví. Ademés uns ciutadans han disparat alguns tiros. Senyals de alegria. Salvas de honor. De manera que si no m' cridan a formar govern defraudarán las esperansas del poble espanyol, y sobre tot els anhels y entusiasmes del poble de Sevilla...

—Bravo... Ja pot dir per tot arreu que ningú té dret a disputarli la legitima herencia de D. Práxedes: el famós tupé.

—Y tal. Per aixó he dit y repeteixo que m' trobo avuy ahome me trobava: dintre l' programa de la Revolució del 68.

—¿En tota la seva integritat? ¿Hasta ab alló del Cayó para siempre la raza española de los...?

—Ah! dispensi: sobre aquest particular no voldria condemnarme... Ho consultaré ab el Nunci.

—De passada donguili recados... ¡Y ara, rompan filass!... Ha terminat la revista.

Aquest conjunt d' elements, disgregats, enemistats, descompostos y fracassats tots ells, causa eficient de la ruína de la nació: ennuchs d' energías, agotats de ideas y de solucions, plens de concupiscencias y fins per satisfacerlas impossibilitats, en rahó dels odis que 'ls minan y de la vergonya que 'ls aclapara, son els únichs factors ab que contan las institucions pera formar govern.

¡Ay d' Espanya si no s' decideix a donar lo més prompte possible la gran escombrada!

P. K.

LA BARCELONA NEGRA

NS trescents advocats que pochos días enrera varen reunirse en el Colegi, donaren probas espatarrants de la seva cultura y del seu esperit de tolerancia. Ja s' coneix que son homes de lleys... y de conciencia, com deya l' Avi Brusí, al excitarlos a cometre un verdader atentat contra la rahó y la llibertat de conciencia.

Es el tal Colegi una corporació oficial de carácter obligatori. L' advocat que no s' hi inscriu está privat d' exercir la carrera.

Dada aquesta condició, es un abús el que s' ha vingut cometent fins ara, inmiscuintse en actes de carácter religiós y católich. El Colegi, del qual vulgan que no, n' han de formar part lletrats que podran, en us del seu dret, professor ideas contrarias a tot dogma de qualsevol religió positiva, no pot destinar els recursos que son de tots, ni la seva representació purament professional que a tots per un igual pertany, a celebrar, com celebra tots els anys, una festivitat religiosa en honor de Sant Ramon de Penyafort, nombrat—y també abusivament—patró del Colegi, y a dedicar funerals católichs als celi-giats difunts.

Tant católichs com vulguin, tan devots de Sant Ramon de Penyafort com els dongui la gana poden ser els advocats; pero sempre individualment, a casa seva, ó en una corporació ó associació ó confraria de carácter voluntari. Pero la pretensió de imposar aquesta condició a una colectivitat obligatoria, agena per la seva essencia a tot fi de carácter polítich y religiós, implica una extorsió intolerable, y sem-

Els dos frares del altre dia

Van enviarlos com a mostra
perque 'l públich s' enterés:
aixís ja sabrá ab quí tracta
quan arribin els demés.

bla impossible que no ho compreguin aixís els que tenen per ofici la interpretació de las lleys.
¿Cóm poden respectar las escritas si de tal modo vulneran las de la conciencia?

Tractava 'l nostre bon amic Sr. Trilla y Alcover d' exposar aquests reparos tan racionals y justos, y s' trobá ab que ni 'l deixaren parlar.

La llopada clerical composta de uns trescents advocats—com s' ha posat l' ofici—ofegá á crits la seva veu, va alsar els punys en senyal de amenssa, y trayent foch pels caixals, ab una mica més se 'l menjá. Allá s' havia reunit tot el sindicat dels lliuros, calassancis, carcondas, catalanistas, perdigots... en fi, la tayfa entera de la reacció, del clericalisme y de la hipocresía.

Casi sol, rodejat no més que de quatre amichs, se trobá 'l Sr. Trilla... Pero aixís y tot demostrá que tenia rahó sobrerá contra 'ls trescents, que interromptlo en una forma tan desaforada, patentisavan que no la tenian ells, declarantse incapassos de rebatre 'ls arguments ab arguments, las ideas ab ideas, els conceptes ab conceptes. Per aixó apelaren al recurs de aquell xivarri, d' aquella saragatá, posant-se á l' altura de una cáfila de bebedors de taberna. La intransigencia católica, com el vi alcoholisat, els enterbolí 'l cervell. Lo que feren ells no ho fan ni las personas més incultas. En aquest punt els ignorants, els analfabets, poden donar lliçons als lletrats del ilustre Colégi de Barcelona, devots confreres de Sant Ramón de Penyafort.

Y ara no 'ns cal més que preguntar:—Y 'ls advocats liberals, els advocats demócratas, els advocats republicans ¿ahónt eran? ¿ahónt se varen ficar? ¿cóm s' explica la seva ausencia, la seva abstenció? ¿No s' contan en el Colégi altres lletrats amants de la dignitat y defensors dels drets de la classe, que 'l Sr. Trilla y Alcover y 'ls tres companys que varen posarse al seu costat, disposats á tot, fins á rebre 'ls insults y 'ls cops y á tornarlos si 's feya precis?

Es molt trist tenirho que confessar. Per la maledicada desidia dels uns, per la falta de companyerisme dels altres, y també ¿perqué negarho? per cert esperit acomodaticí que no té res de lleal ni molt menys de laudable, lo cert es que quan han de formar, faltan á la llista y deixan el camp lliure als que tenen empenyo en embrutar ab els seus odís y las sevas intemperancias el bon nom de una ciutat civilisada.

Aixís, no corresponent poch ni molt als admirables esforços que fan las classes populars, al acudir plenas d' entusiasme á batres en els comicis, permeten que 's vagi extenent sobre Barcelona la taca negra y oprobiosa de la reacció y 'l clericalisme.

El poble 'ls exigirá algún día la responsabilitat á que 's fan acreedors, al desertar el lloch de honor que tenen senyalat en las batallas á que obliga la enérgica defensa de las ideas progressivas.

el cartutxo de perdigóns y 'ls hi gira las espatllas. Son molt gastats els timos de aquesta classe.

Per aixó ells, encare que pretenguin ser cada día més demócratas, son cada día més monárquichs.

Y es que del poble ja no n' esperan res, y en cambi tot confian obtenirho del poder moderador. Ni en una, ni en cent eleccions, llealment efectuadas, el poble 'ls adjudicará 'ls vots que necessitan per apareixer revestits del prestigi que dona la confiança nacional. Y en cambi 'ls bastará que 'l rey els cridi al poder pera veure colmadas totas las sevas ambicions.

Per aixó son monárquichs de fet y demócratas de boquilla.

Si fossin demócratas de veras, se proclamarian republicans.

L' incansable Lerroux, ab una sentida interpelació parlamentaria, conseguí que s' efectués una visita de inspecció á las minas de Almadén, y havent-se confirmat els cárrechs gravíssims que formulá, s' ha fet alguna justicia—no tota la que 's mereixen—á n' aquells pobres obrers, victimas fins ara de la més inhumana de las explotacions.

Plens de reconeixement, han expressat lo molt qu' estiman l' interés que per ells se vá pendre 'l digne diputat republicá per Barcelona.

Gracias á n' ell, han tocat un petit anticipo del deute de pietat y de justicia qu' en el seu día 'ls hi pagará íntegrament la República espanyola.

Perque 's veji la forsa d' expansió que vá adquirint el moviment republicá, bastará citar que fins á Vich acaban de sentarse las bases de organizació, en un meeting entusiasta y extraordinariament concorregut que tingué efecte en el Teatro Principal, mentres que á Torelló, 's reunían al mateix objecte representacions de tots els pobles de la comarca, essent saludada ab calurosos aplausos la veu dels oradors propagandistas de las ideas republicanas, regeneradoras de la patria.

Vich, la ciutat levítica per excelencia, está en vias de transformarse á impuls de las aspiracions progressivas. Y aixó en plé hivern. El calor republicá se deixa sentir fins á través de las corrents geladas que s' envían al Montseny y 'l Puigmal, cuberts de neu.

Cal fomentar aquesta predisposició del poble en pró de las solucions republicanas. Quan fins á Vich germinan, brotan y floreixen, bé podém dir que Catalunya entera está guanyada pera la causa de la República.

Molt se tem el debat que s' ha de promoure en las Corts ab motiu del nomenclament del ex-arquebisbe de Manilla.

Com siga que alguns clericals pera cubrir á n' en Nozaleda, retreuen las cobardias y traicions que 's van realisar durant las guerras colonials per personatjes que no pertanyen á la milicia del Senyor, no falta qui amenassa ab tirar de la corda pera tothom si s' hi tira pera 'n Nozaleda.

Ja 's diu alló tan socorregut.—Se dirá tot, y cayri qui caygui.

Tant de bó que aixís sigüés. El país podria exclamar ab tot el cor:—A bodas me conviden.

Que 's digui, que 's reveli tot, que no s' excusi, ni s' amagui res. Precisament una de las causas de la postroació y del desconcert d' Espanya, es qu' en aquest punt no s' haja fet plena justicia. Perque homes que haurian de ser á presidi, ocupan cárrechs elevats, y si avants se portaren mal, avuy, contant ab l' impunitat, se conduheixen mil vegadas pitjor. ¿Quina sort pera la nació espanyola si escant els ans ab carn de arquebisbe s' arribés á efectuar una segona edició de la pesca miraculosa!

Mossén Miquel Laporta continúa espetant las sevas homilias en els centres regionalistas. Es un predicador dels de més crit, sens dupte perque es dels que millor s' han adaptat á las grosserías características de la literatura perdigotaria.

L' altre dia en el Ateneo democrátich regionalista del Poble Nou, exposá 'ls següents conceptes, que ab la més gran efusió recull *La Perdida* en las sevas columnas:

«Digné que «Catalunya Federal», quina representació portava, es la agrupació que ha recullit ab tota sa pureza las doctrinas den PI, però que, si bé es republicana y federal, es també, y abans que tot, catalaníssima.

«No poden pas dirho aixís—afegí—els qui, quan en PI y Margall vivia, li deyan mestre y pare, y ara l' han oblidat y trepitjat els seus principis.

«El partit federal se troba actualment en la propia si-

tuació de la familia que ha perdut el puntal que la sostenia, essent aquesta tant més trista quan l' heren, després de mort el pare, ha anat de mal cap fentse ab amichs tauls y forasters, ab els qui ha fet malbé diners arreconats, bon nom y pau de casa.»

Ja veuen lo que es l' anar en malas companyias. Mossén Laporta ja parla exactament igual que 'ls perdigots. Ell sí que pot dir que li han donat la llengua.

En corroboració de lo que dihém, aquí va un altre párrafo, digne en tots conceptes del cacumen de qualsevol Cambó:

«Ab tot—segü dient el senyor Laporta—no desesperem de veure prosperar la nostra causa, perque la potencia del partit está en la *cabitat* y no en la *cantitat* que es la sola forsa dels nostres enemics, aduladors de las pasions de las masses abigarradas que no son els honrats treballadors de la nostra terra, sinó forasters que han vingut aquí foragitats del seu país per la miseria.»

«La mateixa petulancia dels perdigots, creyentse superiors á tot y á tots! Y la mateixa monomanía de tatar de forasters als que tenen el bon gust de no pensar com ells!

El cas de 'n Laporta al cap-de-vall, res: un federal menos y un perdigot més.

El general cristiá, trobantse á Málaga, ha sigut festejat ab un ápat, que 's veié molt poch concorregut y trascorregü entre una fredor que gelava.

Després assistí al teatro, y al iniciar la *claque* un tímít aplauso, la majoria del públich vá xiular.

Y ell impassible!... Aquests xiulets ray, no danyan. Son ben diferents dels que feyan las balas que varen fusellar á n' en Rizal. ¿No es veritat, don *Camelo*?

En un teatro de Madrid s' ha estrenat un drama titulat *Los vampiros del pueblo*. Al públich va agradarli molt, y al govern encare més.

La proba es que després de la primera representació l' ha prohibit, es á dir: l' ha volgut tot per ell. Ab lo qual no s' ha d' ofendre si li diuen que de aquesta feta s' ha constituít en protector de *Los vampiros del pueblo*.

La comissió de Governació del Ajuntament de Barcelona ha acordat negar tota mena de subvencions pera festas de carácter religiós.

Lo qual está molt posat en la rahó, tractantse de un poble com el de Barcelona, entre 'l qual s' hi contan ciutadans de totas las ideas y creencias, y de una Corporació destinada á representarlo, y de carácter pura y excludivament administratiu.

Aixís com qui vá á una festa teatral, pren l' entrada á la taquilla, qui vulgui disfrutar de una festa religiosa, que se la pagui.

Perque vaja, no está bé ni es decorós que 'ls ensonatans pretenguin xalarse ab els quartos de una senyora... de la Pubilla.

BALSARENY, 12 de janer

Fa pochos días, dos dependents que té 'l rector d' aquest poble s' entretenían tirant al blanco en un lloch no massa apartat de las casas. Celebraríam que no s' repetissin aquests fetes que desdiuben de la gent de setana. Tothom se creu que lo que feyan aquests senyors era ensajar-se pera una segona e llició de lo de Bilbao ó bé pera intentar una aixecada carlista.

Bo será qu' estém alerta, y bo será també que 'l senyor alcalde prohibeixi semblants exercicis que atentan á la vida dels vebfns.

CORNELLÁ, 18 de janer

Per segona vegada 'ls republicans d' aquest poble protestan del procedir dels elegits Joseph Fernández y Diego Vilá, y esperan del Comité comarcal de Unió Republicana del districte de Sant Feliu de Llobregat, per disciplina y per dignitat política, sabrá castigar ab tot el rigor traídors als que haventse venut á la monarquia han sigut traídors á la idea republicana.

Y nada más, por hoy.

VILALLONGA DEL CAMP, 17 de janer

El nostre mossén demana calés pera restaurar la iglesia y pintar de nou l' altar mayor. Advertim als treballadors que no s' deixin enganyar per certa mena de política religiosa. El progrés avansa y la Iglesia va de *capa caída*. Lo qu' ells buscan es tenir el teatro ben bonic pera que hi vaji forsa públich.

Ja ho sabeu, donchs: si insisteix en demanarvos quartos, digueu-li que Deu l' ampari, y que 's deixi de decoracions, que 'ls vilallonguins ja estém cansats de *cume dia*. Els capellans ben paixits, las imatjes ben mudadas, els altars ben decorats... y els pobres obrers, que 's morin de miseria!

CARME, 18 de janer

Tenim en aquest poble un mestre d' estudi qu' es molt catalanista, y naturalment, sent molt daixonas també ha de ser molt dallonsas, vull dir que sent molt catalaner es també molt de la crosta. de modo qu' en el seu repertori d' ensenyansa la Doctrina Cristiana es el primer llibre que fa aprendre á la quixalla.

No li volém cap mal; pero, pel profit intelectual dels nostres fills, celebraríam que 'l destituhissin. La seva companyia ens es molt grata, pero que se 'n vaji quant mes aviat millor.

ARTÉS, 17 de janer

La Junta reaccionaria qu' en contra de la lliberal, va figurar en la renovació de cárrechs de la germandat, á pesar de las coaccions caciquistas, va ser derrotada per complet. Y allí haurían vist á tot un fiscal municipal apostrofant á un honrat vellet pel sol delicte de ser republicá; á un tal Domingo, fill del alcalde, parent y majordom del fabricant Berenguer, fent de general en jefe y desafiant als pobres obrers dihentos que aquell que vulga menjar pa del treball que l' segueixi. En vista de tal atropello els ánims s' anavan exaltant, y á no ser per la intervenció d' algunas personas com el digne fabricant Sr. Mateu, que protestaren de tal descaro, la cosa no passá d' aquí... afortunadament pels autors del escándol.

Creyéim que valdría la pena de que 'l gobernador civil prengüés cartas en aquest assumpto.

SETJES, 12 de janer

Els *joves Units* de la pudó del Baluart no han tingut espera en ensenyar la orella: d' ensé que tenen un tros de Ajuntament de la seva colla que ja pensan en la *mamadera*; ja han sollicitat una subvenció y passas de temporeros per alló de fer *economias y horrada administración*;

després han ensenyat de tocá 'l pito á una colla de simpáticas senyoretas, fent son debut la nit dels Ignocents; era lo mes deliciós que penso haver vist en ma vida. ¡Ab quin dalit sonavan al compás del fluviol de 'n Porta Creu y en Rovira! Fins una aprendra de monja s' hi lluhí d' alló més! Era una serenata á lo carca-catalanista, organizada per un ensotnat foraster que 's pensa poder remenar las cireras, s'olsament qu' encare li tardarán á madurar.

SANT CUGAT DEL VALLÉS

Tractant de 'n Nozaleda el nostre reverendo s' ha engrascat de tal manera, que olvidant lo que 'l poble 's mereix, ha comensat á tirar cossas contra 'ls liberals, tractantlos de qualsevol manera.

Aquest despotricament que va fer el día de Sant Antón, va ser rebut ab desagrado per la concurrencia que va anar al temple, més portada per las ganas de sentir la reputada orquesta d' aquesta vila «La Vallesana», que no per altra cosa, obligant al mossén ab sa actitud á que abaixés una mica *ls humos* que al comensar la prédica portava.

Ja el día de Reys havia cantat també las excelencias de la monarquia, y 'ns veurém obligats, si 'l tal mossén continúa desbarrant, á cantarli las quaranta.

Si volgués seguir el nostre consell li diríam que continués cultivant l' hort de las *Hicas de Maria* y fent suscripcions pera l' iglesia. Ab tot aixó li pot quedar algun benefici; en lo demés s' exposa á rebre molts disgustos.

UN TORMENT DE ULTIM SISTEMA

LA tiranía no repara en valerse pera 'ls seus fins dels últims progressos de la Ciencia. Qui sab l' Inquisició avuy á quins medis apelaría pera donar tortura á las sevas victimas!

Dihém aixó després de haver llegit els párrafos següents en una correspondencia enviada desde Berlín al *New York Journal*:

«Els refugiats russos que 's troban actualment aquí 'ns han fet la descripció de una nova tortura inventada á Russia y que 's aplica als presos polítichs reclosos en la terrible fortaleza de Schlüsselberg.

«Segons afirman, al cervell dels condemnatos polítichs russos se 'l posa en condicions de contreure una terrible anemia, subjectantlo permanentment y durant un llarch período als efectes dels raigs de llum de color violaci ó morat.

«A las victimas escullidas pera ser objecte de la tortura científica se las coloca en una gran celda provista de moltas oberturas. La llum del sol hi penetra á través de vidres morats. A la nit la llum solar queda sustituhida per la eléctrica. De aquesta manera el pres y tot lo que 'l rodeja está sumergit en aquest matís uniforme, una verdadera crueltat científica, que té la virtud de produhir primer una gran irritació en el sistema nerviós y que acaba per modificar fins la estructura del cervell. Quan aixó s' ha conseguit se pert la facultat de donar lliaci als pensaments y tota sensibilitat desapareix.

«No s' pot dir que la víctima quedí privada de la rahó; pero sí mentalment alelada. Apte pera cumplir els actes més senzills de la vida, la seva inteligencia pert tota mena de activitat y adquireix las condicions de un verdader idiota.

«Y ja may més logra restablirse. Llavoras es quan el govern no tement que pugui treballar en contra d' ell, li concedeix la llibertat.»

Mentida sembla que haja pogut arribar fins á tal extrém la maldat refinada de la tiranía moscovita. N' hi hauria fins pera malehir á la Ciencia si no hagués de servir per altra cosa que pera castrar á la inteligencia humana.

Y no obstant, sino en el ordre purament científich, de una manera empírica, fa ja molts sigles que aquí á Espanya vé practicantse un sistema semblant al moscovita, ab tots els que 's prestan á subjectarse á las malas influencias clericals. ¿Que tenen els raigs violaciés, els raigs morats, color de bisbe, que no ho tinguin també las sugestións del clericalisme sobre 'ls homes y las generacions que 's prestan á sufrirlas!

Per aixó en aquest país tan religiós, hi abundan en tan gran manera els deprimits, els enervats, els imbecils.

P. DEL O.

LA MILLOR SOLUCIÓ

—¿No 'm coneixes? Soch de Russia 'l únich senyor.

—Per molts anys.

Jo soch 'l amo del imperi del Japó.

—¡Bonich Estat!

—¿Y á qué dech semblant visita?

—A que voldría mirar si arreglém aquest assumpto que 'ns té tots dos días ha desvetllats y neguitosos.

—¡Ah! No; á mí no m' hi té pas.

Cert que amaneixo las cynas pero lo que pugui tronar, pero en quant á desvetllarme, creu, amich, que t' has errat.

—Aixó es un dir. ¿Que t' figuras que jo per la meva part m' hi amohino gens?

¡Fuig, home! Ja soch un xich massa gran per pendrem 'ho á la valenta. Lo que hi ha es que, en realitat, si podiam arreglarho bonament com dos companys, sense haver d' aná á trompadas, no m' hi faria pregar.

—Molt me plau la teva idea.

¡Portas ja estudiat el plan per lograr lo que t' proposas?

—Sí senyó.

—Explicat, veýam.

—Com ja sabeu, jo sols voldría que 'm deixessis governar tranquilament la Mandchuria, autorisatme de pas per establirme á Corea sense cap dificultat.

—No es pas res!... Permet que t' digui qu' ets massa fart, Nicolau.

¡La Corea y la Mandchuria en poder teu!... ¿Que no sabe que aixó fora una amenssa inaguantable y constant pel meu imperi?

LS perdigots á una han sortit á la defensa del tío Nozaleda. Era d' esperar, per dos motius.

En primer lloch, com á mal espanyol.

Y en segón terme, com á bisbe. Es á dir: com á teócrata, com á clerical, com á representant de una

Iglesia més centralisadora que cap altre poder de tots quants existeixen en la terra, que té 'l seu centre á Roma, y que pretén exercir la seva influencia, no sols sobre aquest món, sino també sobre 'l altre.

Aixís son aquests fulanos. Tractantse d' Espanya, molt gelosos del regionalisme catalá, fins arribar al separatisme... ¡Y tot en obsequi de l' omnipotencia papal! Las nacions las hi volen donar trinxadas, perque se las pugui empassar més bé.

Ni 'ls de 'n Montero, ni 'ls de 'n Moret poden estar gayre satisfets dels resultats que obtenen en las sevas excursions de propaganda. Per tot arreu ahont se presentan, quan no ab fredor y indiferencia, 'ls rebén á xiuladas.

Y es inútil que parlin de democracia: el poble veu

—Donchs, digas: perque no 's trenqui la pau que exigeixes?
—Que t' retiris de la part que has ocupat de la Xina, y que a Corea no hi vajas per res.

—Company, sento molt haver de dirte que per aquests andurrials no arribarem pas a puesto. M' es impossible acceptar proposicions tan absurdes. La dignitat nacional del meu imperi reclama las terras que t' hi citat, y haig de ocuparlas per forza.
—Donchs, amich, si fa ó no fa en igual estat jo 'm trobo: la nostra seguretat y fins el nostre amor propi no 'ns permeten tolerar la usurpació que tú intentas.
—Perfectament, donchs, ja ho sabs. Posém fi a aquesta entrevista, avisém als generals y jamunt!... Que siguin las armas las que 's cuydin de acabar el nostre espinós litigi.
—Just!... Y vinga vessar sanch de personas ignocentas.
—Oh! ¿Cóm ho vols evitar? Si tú no pots mudá 'l rumbo ni jo puch torná endetrás, yés ¿quina solució 'ns queda sino aquesta?

—Un' altre n' hi ha.
—Dígala.
—¿No representas la Russia tú?
—Vaya! Es clar: —Jo ¿no soch el supré m símbol del Japó?

—Sí.
—Donchs, veurás: deixém tranquils als dos pobles, que a la guerra s'ols hi van per forza y sense conciença; busquem un camp apartat, lluytém allí tú y jo a solas y... ja 't pots figurá hont vaig. El que s' emporti la palma del triunfo 's quedará, la Manchuria y la Corea y tot lo que vulgui.
—¿Sabs que l' ocurrencia es bonica?
—¿L' acceptas?
—M' hi haig de pensar.
—Donchs apa, lo dicho, dicho; pensathi y resolté aviat. Si respons que sí, en mitj' hora tenfm escullit el camp, y fallém d' un cop l' assumpto sense molestá als vassalls.

—¿No trobas, lector, qu' es llástima que aixó no sigui vritat?
C. GUMÀ

Síntomas consoladors

IXÓ marxal!
Varis polítichs de primera fila, tinguts fins avuy per intangibles y inviolables, han sigut solemnement xiulats en diverses poblacions.
Potser la indirecta es una mica ruda; pero sigui com sigui, demostra que 'l poble, com 'l chulo de la comedia, va aprenent a distinguir y sab ja donar a cadascú lo que de lley li pertany.
Convé que 's usias y excelencias se 'n comensin a fer cárrech de la transformació qu' en els sentiments del país va operantse. Alló dels archs de triunfo, comissions ab banderas y xarangas llogadas s' ha acabat.
De tot aquell vent adulador que en altre temps bufava, no 'n queda més que una cosa: els xiulets.
Prout ho sab en Canalejas, que va ser el primer en observarlo.

El según que ha tastat la nova fruyta del arbre de l' experiència popular es el senyor Moret, orador fins ara sempre aplaudit, si no per la bondat dels seus actes, per la trassa ab que sabia donar garsas per perdius y fer veure lo blanch negre y lo negre de color de rosa.
Pero la galeria está ja tipa de retórica perfumada, bona s'ols per adormir els sentits y ajudar a la gent a deixarse plomar sense protesta, y al veure apareixe en el circo al clown de las fioletas y las brisas olorosas, en lloch d' aplaudirlo com de costum, li ha eridat irreverentment: —Fuera!

Y aquest fuera no era una exclamació irreflexiva, filla d' un moment de mal humor; nó. Aquest fuera, condensació laboriosa d' una pila d' ideas amargas, volia dir:
—Tú, l' autor ó colaborador de todas las nostras desgracias; tú, el cómplice de la perdua de las colonias y de l' empobrimiento de la nació; tú, l' home que durant un ters de sigle has jugat ab la nostra bona fé y t' has nodrit ab las nostras suadas, ¿cóm t' atreixes ara a venir a pararnos de regeneració y a senyalarnos el camí que 'ns convé emprendre pera sortir del llot, ahont, precisament per culpa teva, estém ficats?

Sí, Sevilla, al xiular a n' en Moret, ha demostrat qu' Espanya entra decididament en las vias del bon sentit y que per fi ha trobat la manera de manifestar la seva voluntat, lliure y soberana.
Quan la cridan las urnas, ab el vot: quan la solicitan els polítichs monárquichs, ab el pito.

Un altre dels que també han disfrutat de las delicias de la moderna musica espanyola, es el general cristiano, l' incomparable Polavieja.
Convidat per la Creu Roja, que a la quènta no li vol gayre bé, l' home ha anat a Málaga, imaginant-se sens dupte que las pansas, en lloch d' avivarla, fan perdre la memoria, y que, per lo tant, tot alló d' aquell temps estava ja olvidat.

¡Pobre don Camilo!... ¡Quina diferencia entre l' aculliment que la terra de n' Cánovas acaba de dispensarli y l' que li tributavan els neos de Barcelona anys enrera quan, després d' haver despatrat a n' en Rizal, tornava a la patria carregat de llores, qu' encare a horas d' ara s' ignora ahont els havia cullit!...
Y a fé que, per guanyarse 'ls aplausos de la multitud, el general cristiano no ha escatimat pas els esforços.

Fins s' ha atrevit a fer un discurs en el qual, traient del sabó de la adulació tota la sabonera possible, ha dit que considerava a Málaga com una de las poblacions més cultas d' Espanya.
¡Calculin quin fart de riure la gent!
Que 'm perdoni la simpática capital andalussa si, sense ánim d' oféndrela, retrech la cita; pero per lo que 's veu, don Camilo no coneix aquell célebre cantar dedicat a la terra del bon vi:

«Málaga, ciudad bravía,
que, entre antiguas y modernas,
tiene doce mil tabernas
y una sola librería.»

Per supuesto, que 'l pobre general únicament deya que considerava a Málaga com una de las poblacions més cultas d' Espanya perque s' trobava allí, y al infelís devia semblarli que aquell cop d' incensari havia de produhir un gran efecte.

Si en compte d' anar a Málaga arriba anar a Puiginyós ó a Viladecaballs, de segur que las localitats més cultas d' Espanya haurian sigut Viladecaballs y Puiginyós.

De todas maneras, l' efecte s' ha produhit, si bé no en la forma que l' home esperava. Las xiuladas per ell rebudas han sigut tan nutritivas, qu' es de creure que avans de tornar a emprendre un' altra excursió s' hi pensará un bon rato. Y casi juraría que després d' havers'hi pensat, no 's mourá de casa.

Y que vajan passejantse 'ls senyors.
Primer en Canalejas, després en Moret, a continuació don Camilo... La igualtat davant de la xiulada no pot ser més notoria.

Encare que alguns siguin de parer que aixó no condueix a res, aixis se comensa.

Provisionalment, ja tenim que al diccionari ha d' introduhirshi una reforma.

—«¿Qu' es un polítich monárquich?» —preguntavam avans. Y 'l léxich deya:
—«Es un home qu' en el camp de la política treballa per la monarquia.»

Avuy tot aixó ha cambiat.
¿Saben lo qu' es avuy un polítich monárquich?
Un home que quan mana s' está a Madrid y cobra, y quan no mana viatja per provincias y es xiulat per tot arreu.
Y devegadas, fins apedregat.

FANTÁSTICH

RACTAVA en Nozaleda de procedir contra 'ls periódichs que pretén que l' han injuriat, y de moment no pogué presentar la querrela perque no tenia cédula. Naturalment, com que fins que van nomenarlo arquebisbe no 's considerava espanyol, s' havia descuidat de tréurela.
Li fou menester adquirirla, y havéntseli manifestat en l' oficina que li corresponia de quarta classe, no la volgué, sostenint que li tocava de décima ó sigui la que vé immediatament després de la que 's fa pendre als jornalers y a las criadas. Y valentes de altas influencias, al últim se va sortir ab la seva.
Ab aquest sol rasgo queda perfectament retratat el tipo. Ell mateix s' ha posat las senyas a la cédula.

Tots els bisbes d' Espanya han sortit a la defensa de n' Nozaleda, conferint la seva representació al arquebisbe de Toledo.
¡Tots els bisbes, tots enterament, sense faltam'hi un! Aixó bé val un redolí:
«De obispos un batallón en correcta formación.»

En alguna cosa s' han de diferenciar els bisbes qu' engreixan l' olla propia, de aquells altres tan sustanciosos com altruistas qu' engreixan l' olla dels demés.

Els bisbes de rebost no son tan batalladors ni interessats, com els bisbes de curia eclesiástica.

A lo menos quan n' encetém un, els restants no protestan, esperant tranquilament que 'ls hi arribi l' hora.
Baix aquest concepte son mes resignats, y per consegüent mes cristians. Per aixó y també per lo gustosos, a mí sempre m' ha agradat mes una rodanxa d' ells, que no tots els colegas del tío Nozaleda.

Un projecte de gran trascendencia.
El ministre de Marina té molt adelantat el que 's refereix a la modificació del uniforme del cos general de l' Armada.

Aixis es com ha de principiar la regeneració de la Marina de guerra: per l' uniforme, es a dir, ab intervenció del sastre.

Res: al cap de vall es cosa de coser y cantar, com diuhem els castellans.

En Maura al últim s' ha decidit a convidar un cop cada senmana als diputats de la majoria, a pendre thé.
Deu volguer que repetixin alló del ditxo: —Val mes un té que un te duré.

Pero un periódich ha dit y la rahó li sobra que la malaltia que afigeix a l' actual situació no s' cura ab tasses de thé. Mes de todas maneras si 'l prenen ben calent els ajudará a suar, ab lo qual se posarán en las mateixas condicions del seu jefe, que ja fa temps que sua la gota gorda.

El zel pudorós de un polissón de Madrid va arri-

bar fins al extrém de manar retirar del aparador de una llibreria de Madrid, una reproducció del famós quadro de Rubens *Las tres Gracias*.

¡Gran sort que 'l genial artista no pertanyi al mon dels vius! D' altra manera capassos foran de detenirlo y portarlo a passar una quinzena a la cancri.

Y en tant que 's prohibeix l' exhibició de *Las tres Gracias*, ningú 's cuyda de retirar *Las tres Desgracias*.

¿Preguntan qui forma avuy aquest grupo? Els ho vaig a dir: en Maura, en Nozaleda y en Pidal.

Hora fora ja de portarlos, no a un Museo, que no tenen condicions artísticas pera figurarli. El seu lloch indicat son las golfas dels trastos vells.

Com a modelo de diputacions rumbosas, la de Girona.

Apesar de qu' está passant grans apuros per falta de recursos, vejente privada de atendre neccesitats ineludibles, ha pres l' acort d' invertir la suma de 2,500 pessetas en l' adquisició de un retrato de D. Alfonso XIII.

Es una bona adquisició, y sobre tot molt útil. Sí, senyors. Perque quan els bordets, per falta de dida, no puguin mamar, els hi ensenyarán el retrato, y ab aixó sols quedarán tips.

Jo ja ho veig, es molt sensible, que 'l poble esbaltoti als frares que 's presentan pels carrers, y qu' en care que vesteixin diferent, son homes com els altres. Aixis va succehir dijous de la senmana passada, ab una parella que acabava de arribar, suposant algú qu' eran una avansada dels que han de venir de Filipinas.

Pero no es aixó sol lo que va excitar a la multitud, sino la manera poch segura ab que caminavan, y l' haver entrat en un establiment de begudas, lo qual va fer creure que 'n portavan mes al cap que als peus.

¡Que hi volen fer! El poble no hi está acostumat a veure frares ab mantellina, y molt menos encare incorporats ab una turca.

Aixó está contra de la seva ordre, y també contra de l' ordre natural de las cosas.

Ara diuhem qu' en Nozaleda, en lloch de anar a Valencia anirá a Roma.

Y que un cop allí li adjudicarán el capel cardenalici.

—¡Gangal!— dirá ell.—Es mil vegadas millor que 'm fassin cardenal, que no que 'm fassin cadernalts.

Una frase de n' Silvela:
—El govern conservador es un paper ab tants doblechs, que ab un mes quedará a trossos.

No hi ha remey per ell. No sols un doblech li farán, sino una verdadera masegada.
Y ala! Al cistell. Y del cistell a cal drapaire!

Sobre la visita que, segons s' afirma, projecta fer D. Alfonso a Barcelona, diu un periódich:
«La monarquia y Cataluña se pondrán de nuevo en contacto, como en la época de la memorable Exposición Universal. ¿Qué sucederá?»

Váginho a saber lo que succehirá. L' Exposició Universal era un gran motiu pera determinar ciertas aproximaciones.

Pero lo que dirán els monárquichs:—Tan se val: en una ó altra forma, d' exposició a Barcelona n' hi ha sempre.

En Moret dssde Sevilla se 'n va anar a Jerez.
Y en la terra del bon vi ja no 'l varen xiular: varen apedregarlo.

De manera que si continúa apedregant sobre la vinya de las sevas ilusiones ministeriales, ja pot desd' ara despedirse de la cullita.

Llegeixo:
«El tribunal civil de Marsella ha anulat el testamento ab el que un tal Mr. Granier legava la seva considerable fortuna ala jesuitas.»

¡Ah, si tot lo que guanyan els Loyolas per medi de testaments sigües objecte de una escrupulosa revisió judicial, qué poca manya s' donarian en explotar la última hora dels moribundos!

En poch temps fins el purgatori y l' infern s' apagarían per falta de combustible!

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Tra-ba-lla-do-ra.
 - 2.ª SINONIMIA.—Pas.
 - 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—Un cop de telas.
 - 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Armengol.
 - 5.ª GEROGLÍFICH COMPRIMIT.—Calendari.
- Han endavinat totes ó part de las solucions del número anterior els caballers: J. Dormuá (Xapú Dopor). Ezequiel Simeón, y Muscler.

XARADA

Prima girat quarta quinta el mes gran y el millor goig per mí poderte primera dugas tres ab tot el cor. ¿Qué dich ara? Si t' estimo. Tres quart cinch, si 'm torno boig, pensant ab ta dos darrera y ab la seva oposició tots els cabells se m' erissan y temo que ab son esfor dos quart a rodar las nostras esperansas y ilusiones. Penso fe una probatura utilisant el rector perque li xiuli a l' orella consells benignes en pró de la pau d' aquest tercetto que ó s' ajunta mes ó s' romp. Quan se pert la prima tersa en el camí de Amor y el que camina s' empenya en avansar pesi a tot, ó s' cau abaix d' una timba ó s' vs al punt de direcció. Jo 'm tot mes una avinensa ni que després de rebot m' hagués de costar deu duros una festa en son honor.

J. COSTA POMÉS

GEROGLÍFICH

X
LL II
PE
OO LOO
K P
L
LAN
S

MANEL DEL MOLI

Caballers: Un taper de Cassá, L. Carreras Areny y F. Virgili R.: Tres, y cap de bó.
Caballers: Victoria, Dos de V., Amando Meseguer, C. N. Deixonas, Vicens Llopis y Cirera, J. Dormuá (a) Xapú Dopor, F. Joanet y Peret y Carbó: Bravíssim; aixis se conquereixen els llores.

Caballer: Ll. P. T.: La composició es propia pera ser llegida, pero no té condicions insertables. Ademes es massa extensa. Ho sentim.—Dos antiozaledas: Els cantars tenen poca picardia.—Elías Juliana: No hi trobém l' extrém.—Joan Arenols: Del gentío a la locura solo hay un paso.—Fau Piu y Pou: Aixó que 'ns envia es molt brut, d' un brut catalanista; ¿sab?...—Francisco Puig: El seu article exaltaría las passiones. Val mes evitar desgracias.—Baldri Costa Inglés: Dispensi, pero no 'ns agrada prou.—J. Costa Pomés: Gracias per la remesa. S' hi farà lo que bonament se puga.—P. A. Moreno: La Consulta Postal ens agrada mes que l' altra.—Joseph Sabaté: Els dibuixos son molt fluixos.—Angel Vilabella: Mil mercés. Consti que n' Nova 'ns pla molt mes.—Albertet de Vilafranca: N' havém escullit els menos verts.—Juanito Baldrich, inventor dels mistos: Els acudits no resultan.—Ll. Carbó C.: No está mal, pero podría estar millor.—Ll. S. y R.: El dibuix no va.—Angel Vilanova: Bravíssim.—F. Elies Aiger: Es poca cosa.—J. B. V.: Un que no 'n sab gayre, y Mollerusa: No 'ns es possible insertar las cartas que 'ns remeten per varias rahóns.—G. Vallmadella: Veurém si 'l lloch y otras circunstancias ens ho permeten.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

Questió de barrets

—Si fa ó no fa, están tots dos a la mateixa altura.

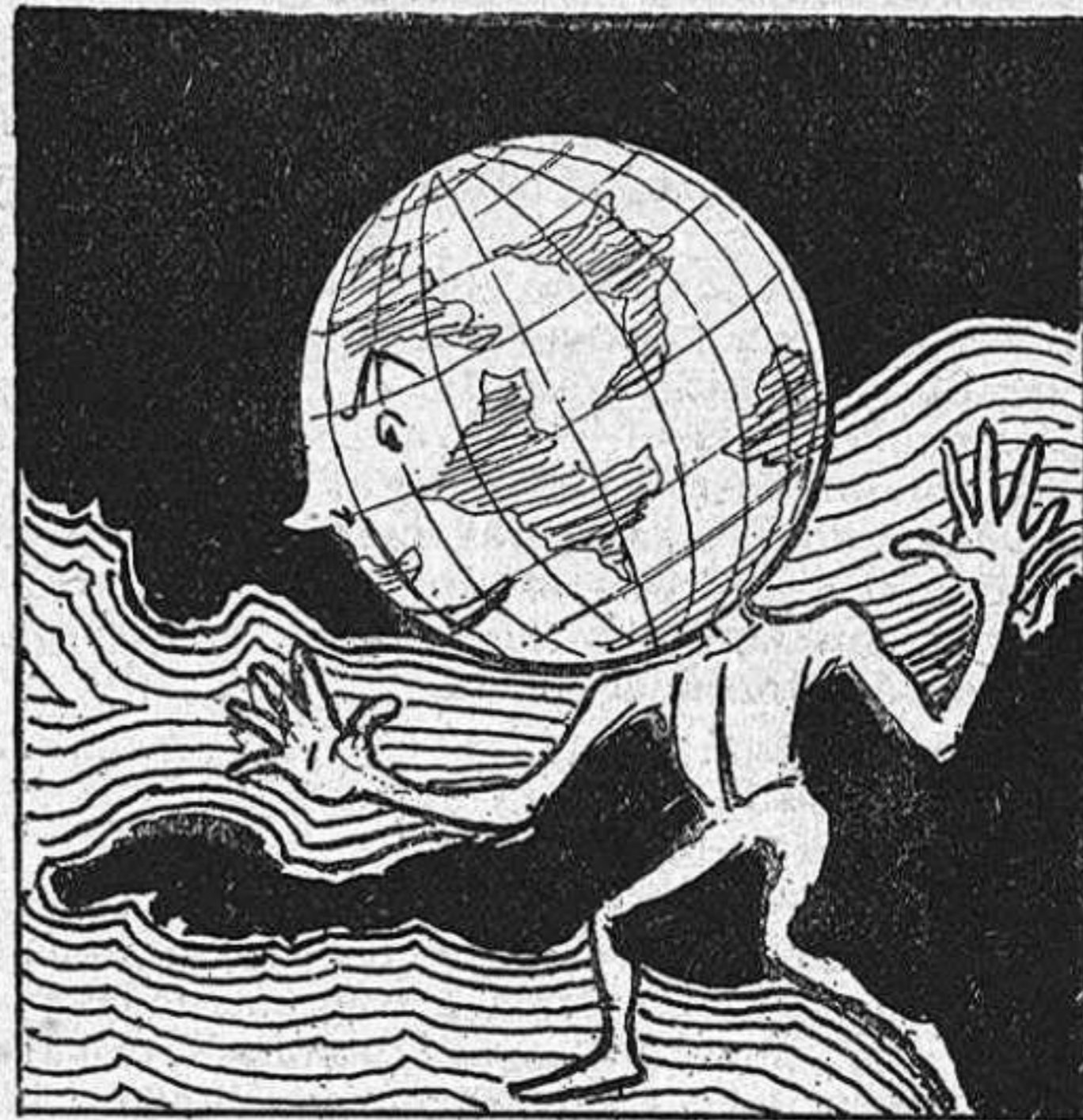
Historia de 'n Nozaleda

Veus' aquí 'l protagonista d' aquesta comedia trista.

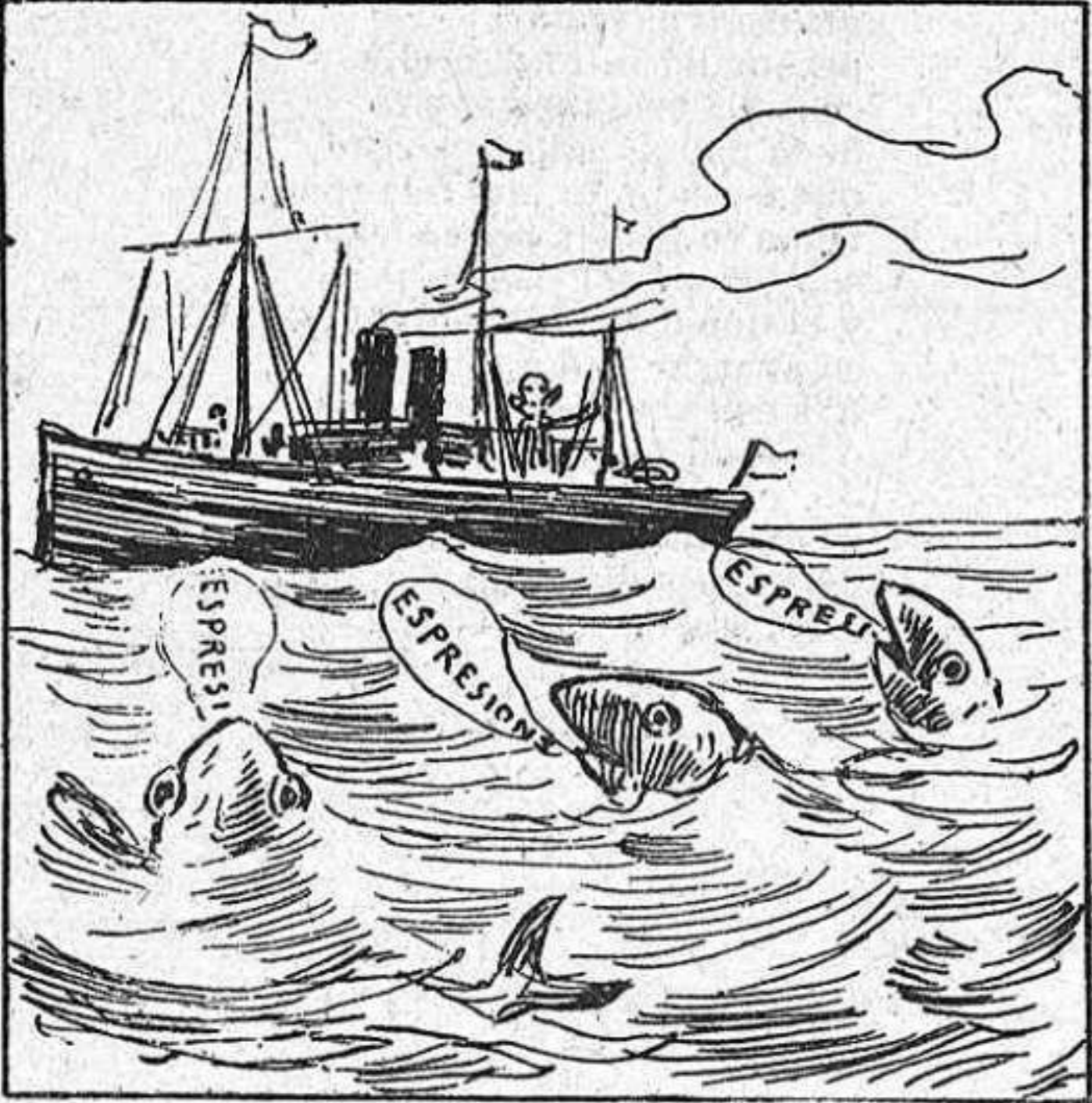
A estudi, ja de petit, va sé alumno distingit.

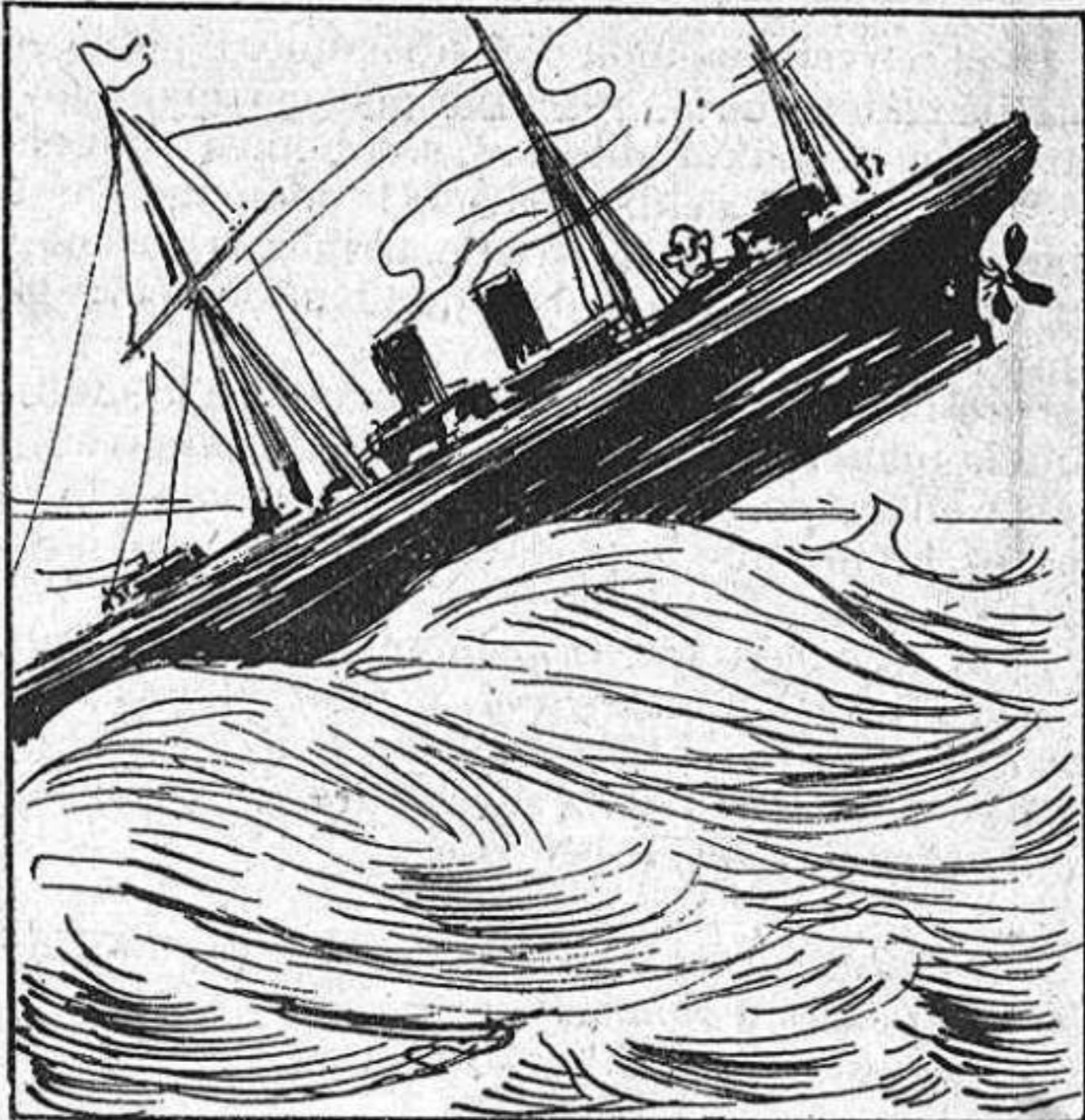
Quan fou nomenat capellá, tot el mon ho va extranyá.

Veyent que aquí no s' enfila, un dimars se 'n va á Manila.

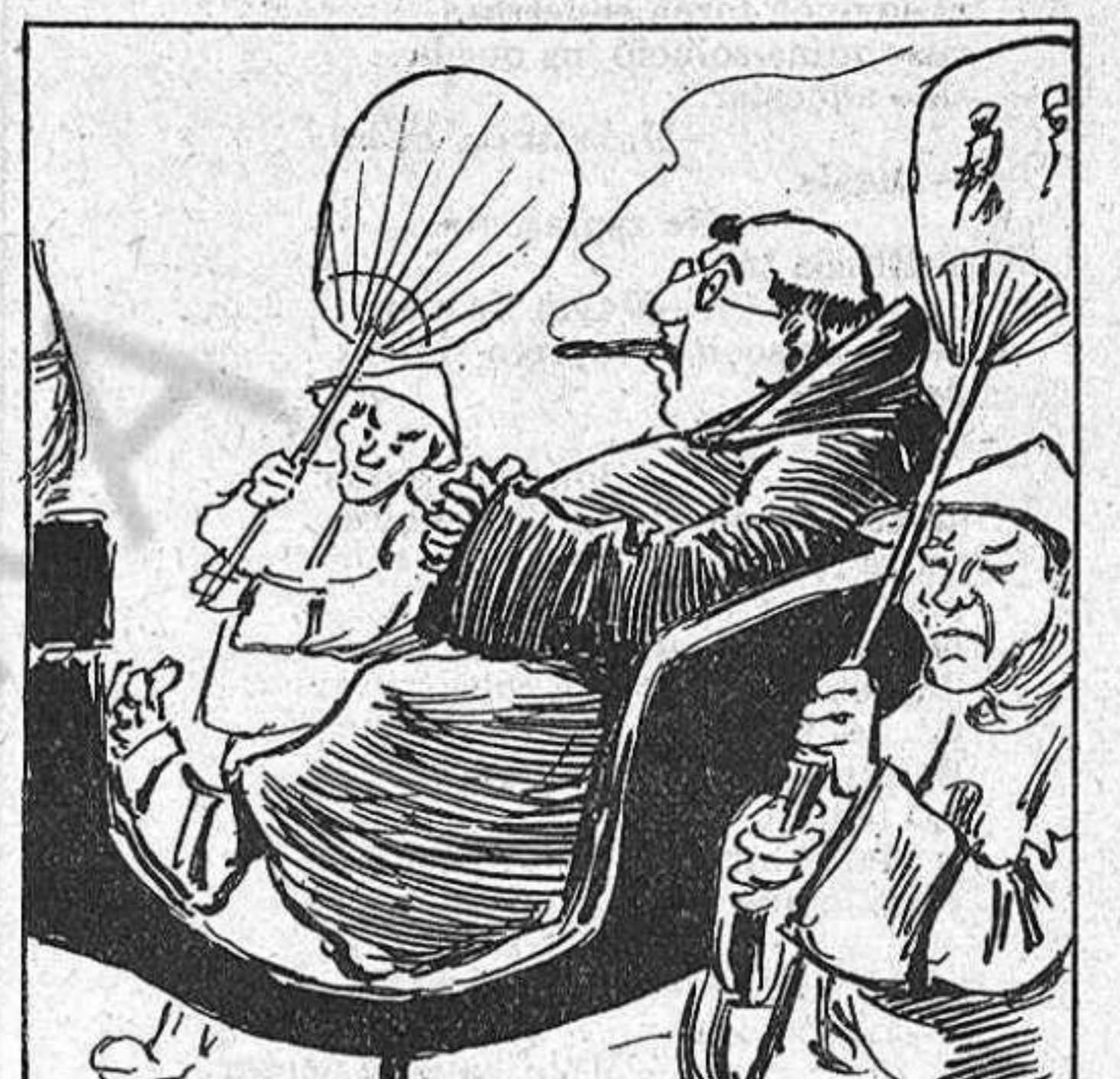
Pel camí molts tiburóns li donavan expressions.

Y 'l vapor que 'l traginava tot sovint s' alborotava.

Per fi arriba 'l fray allí, y 'l fan mestre de llatí.

Es de tothom admirat per la seva humilitat,

Vé 'l moment que 'l home atisba, y ja 'l tenim arquebisbe.

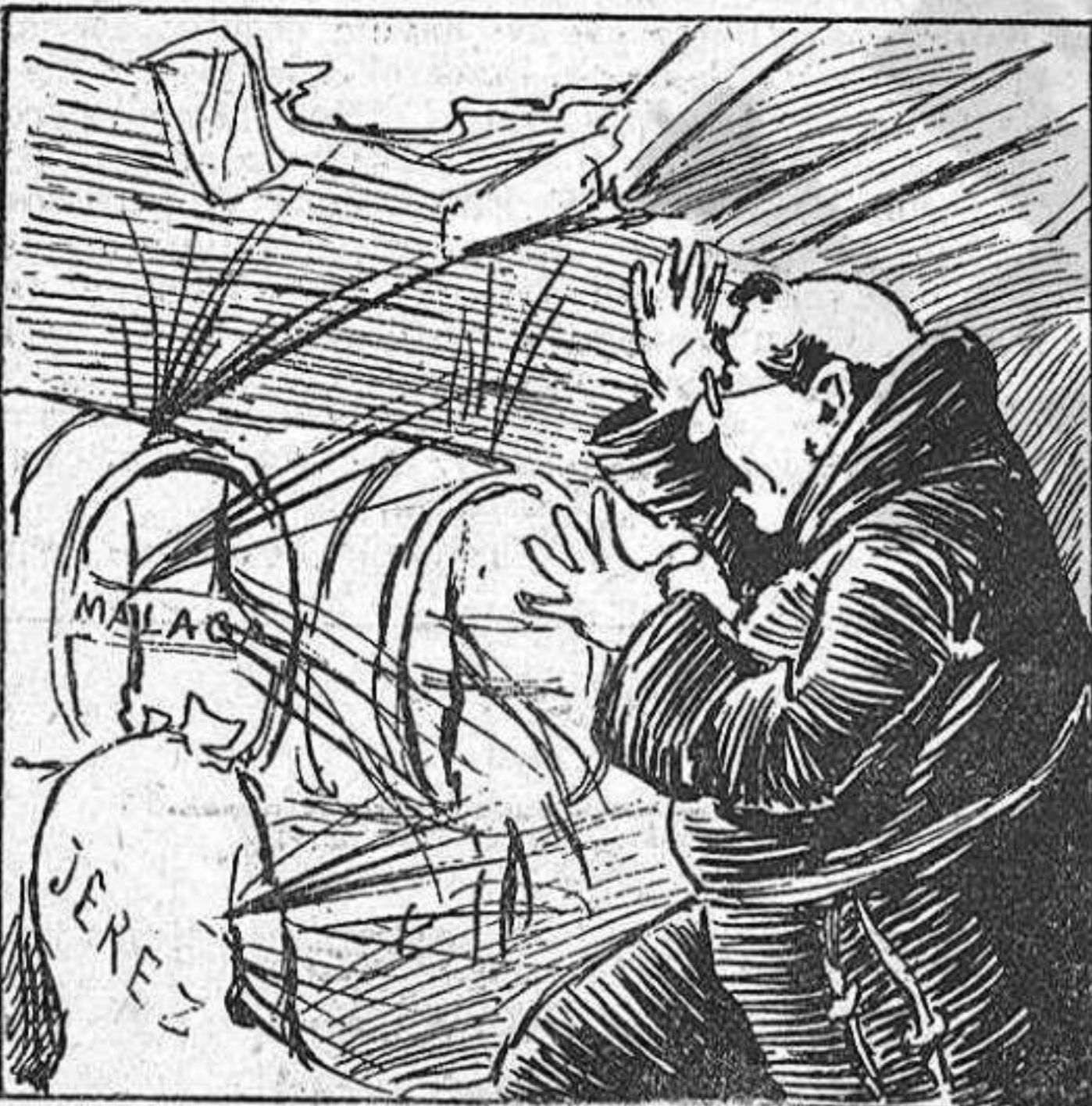
Manila, quan aixó sab, se connou de cap á cap.

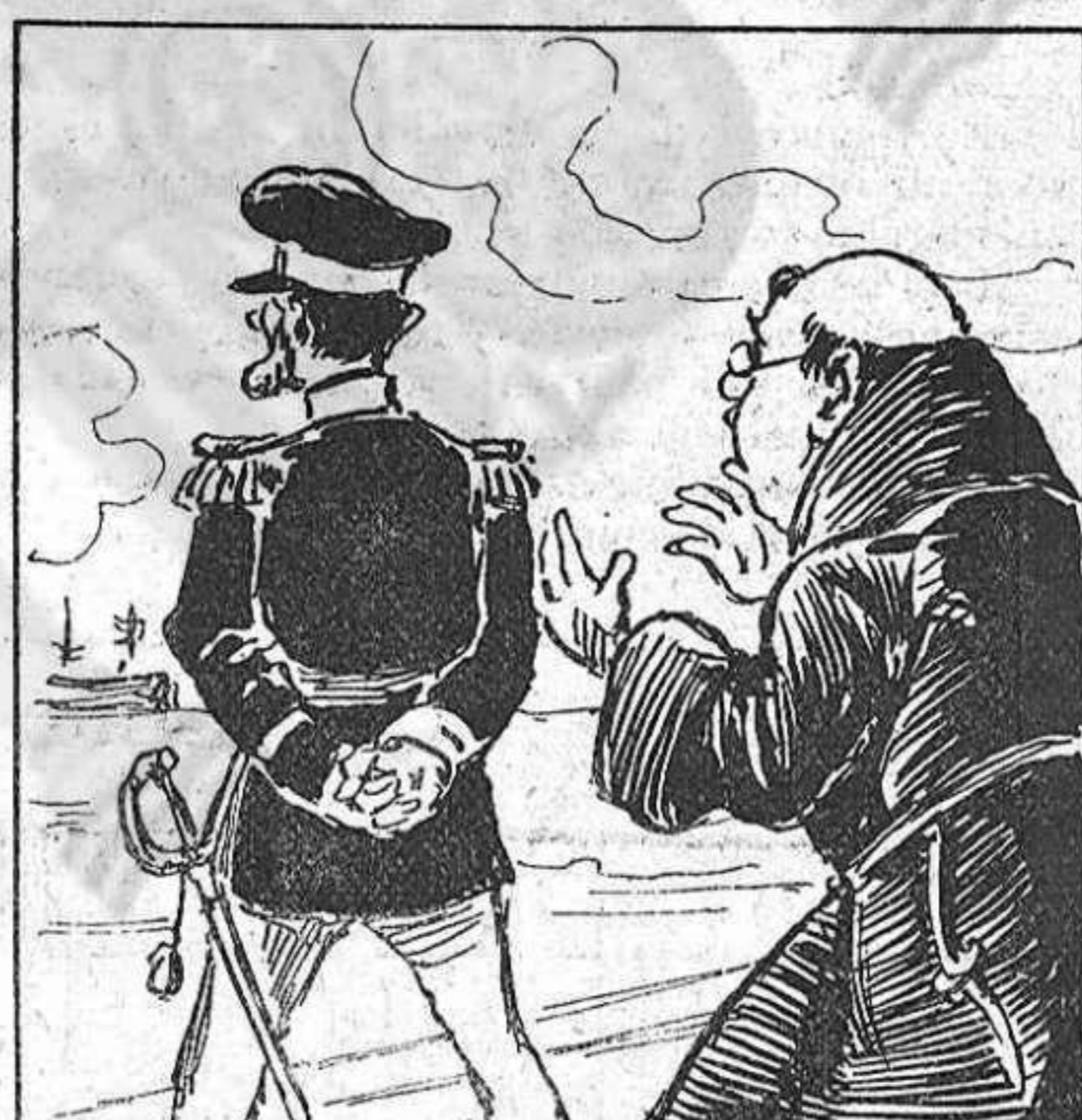
Va transcórrer sa existencia en continua penitencia.

Per desgracia l' oncle Sam un día va allí, y ¡pim pam!

Al contemplá aquell desfet, l' home veu perdut el plet.

De 'n Dewey vol ferse amich, pero en Dewey li diu: ¡Nyíh!

Vist le qual, desesperat, torna aquí pobre y pelat.

Decidit á aná á la soca, s' agafa ab en Sánchez Toca.

Alcansa, al fi, ab sa insistencia, la cadira de Valencia.

La noticia, quan s' esbomba, fa l' efecte d' una bomba.

A Valencia 'l firmament s' ennuvola de repent.

¡Pobra mitra, si va allá! ¡De quin modo 's mullará!

Pellicer